

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- จันทน์กฤษณา สุขสวัสดิ์. 2535. ผลการใช้ชุดฝึกสำหรับผู้ปกครองเพื่อการส่งเสริมการพัฒนาการประสานกันของตาและมือให้กับเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉลองรัตน์ อินทรีย์. 2522. อิทธิพลของสิ่งต่างๆที่มีต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็ก. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชัยรัตน์ ปันทุรอำพร. 2536. ลูกฉลาดได้ตั้งแต่ในครรภ์. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บริษัทแปลนพับลิชชิง.
- ชุมพร ยงกิตติกุล. 2524. การวัดทางจิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. 2533. สถิติวิจัย II. พระนคร: พลิกลส์เซ็นเตอร์การพิมพ์.
- ประชาสงเคราะห์, กรม. 2520. รายงานผลการสำรวจวิจัยเด็กที่ถูกทอดทิ้งไว้ตามโรงพยาบาลและสถานพยาบาลทั่วราชอาณาจักร. กรุงเทพมหานคร: กรมประชาสงเคราะห์.
- ประภาศรี สุนทรชาติ. 2534. ผลของโปรแกรมกิจกรรมทางภาษาต่อความสามารถทางภาษาของเด็กในช่วงอายุ 24-36 เดือน ในสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนของรัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปภาณี ฐิติวัฒนา. 2535. การพัฒนาเด็กเยาวชนและสตรี. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. 2530. ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรรณิ ชูทัยเจนจิต. 2526. อิทธิพลของพันธุกรรมและสภาพแวดล้อมต่อพัฒนาการวัยเด็ก. ในเอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมวัยเด็ก. เล่มที่ 1 หน้าที่ 1-7. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พัตนีย์ รัตน์โอภาส. 2531. ผลของกระตุ้นโดยการสัมผัสการเจริญเติบโตและพัฒนาการของทารกในสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์. 2536. พัฒนาการทางพุทธิปัญญา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รจนา ทรรทธานนท์, ชนัดต์ อาคมานนท์ และสุมาลี ดิจจงกิจ. 2529. ความผิดปกติทางการพูด. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์.
- รจนา ทรรทธานนท์. 2533. ปัญหาทางการพูดและวิธีแก้ไข. นิตยสารใกล้หมอ ปีที่ 14: 75-76.

- วัลลภ ตั้งคณานุรักษ์. 2525. เด็กที่ถูกลี้ภัยในสังคมไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชา จันท์ธรม และสุรางค์ จันท์ธรม. 2520. พัฒนาการเด็ก. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- สุณีย์ ธีรดากร. 2523. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยครูพระนคร.
- สถาพร สุวัฒน์วิมล. 2530. เด็กที่ถูกทอดทิ้งและเด็กพิการ. ในเอกสารการสอนชุดวิชาสุขภาพเด็ก. เล่มที่ 1 หน่วยที่ 8. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุภัททา ปิณฑะแพทย์. 2527. จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: หอรัตนชัยการพิมพ์.
- สมใจ จันธนะมงคล. 2528. ผลของการจัดโปรแกรมการเล่นต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กวัยทารกที่ขาดแม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาสิต. 2536. ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมาลี เรืองศิลป์กุลการ. 2536. ผลการใช้กิจกรรมพัฒนาภาษาที่มีต่อความสามารถด้านการฟังและการพูด ของเด็กกำพร้าอายุ 3 ถึง 4 ปี ในสถานสงเคราะห์ของกรมประชาสงเคราะห์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรีย์ กสิวิทย์อำนวย. 2536. ผลของการใช้เทคนิคตัวแบบ การชี้แนะ และการเสริมแรงทางบวก ในการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ของเด็กดาวน์ซินโดรม ที่มีอายุระหว่าง 3-4 ปี ของโรงเรียนราชานุกูล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สร้อยสุดา วิทยากร, มยุรี เพชรอักษร และอาภรณ์ อุ๋เงิน. 2528. รายงานการวิจัยศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการเด็กปกติที่อยู่กับพ่อแม่ กับเด็กปกติกำพร้า. เชียงใหม่: คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อนามัย, กรม. สมุดบันทึกสุขภาพโรงพยาบาลกรุงเทพ. กรุงเทพมหานคร: กองโภชนาการ. (อัดสำเนาไม่ปรากฏพ.ศ.)
- อูปกะ มาซารุ. 2528. รอให้ถึงอนุบาลก็สายเสียแล้ว. แปลโดย ธีระ สุมิตร และพรอนงค์ นิยมคำ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน.
- อภิญา วังสนารักษ์. 2530. การศึกษาพัฒนาการทางภาษาด้านจำนวนถ้อยคำ และการใช้ประโยค ในการสื่อสารของเด็กก่อนวัยเรียน ที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของกรมประชาสงเคราะห์ และในครอบครัวปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ภาษาอังกฤษ

- Ashburn, S. S., & Schuster, C. S. (1992). The process of human development (3 rd.ed). Philadelphia : J. B Lippincott Company .
- Barnard, K. E, & Bee, H. L. (1983). The impact of temporally patterned stimulation on the development of preterm infants. Child Development, 54, 1156-1167.
- Barrett, K. C., Kallio, K. D., McBride, R. M., Moore, C. M., & Wilson, M. A. (1995). Child Development. New jersey : Mifflin Company.
- Bee, H. (1985). The developing child (4th ed.). New York: Harper & Row Publishers.
- Bichler, R. F. (1976). Child development : An introduction. Boston : Houghton Mifflin Company.
- Brodzinsky, M. D., Gormly, A. V., & Ambron, S. R. (1986). Lifespan human development (3rd ed.). New York: C D S Publishing Japan Ltd.
- Cole, M., & Cole, S. R. (1989). The Development of children. Newyork: Mc Graw-Hill Brook Company.
- Cunningham, C., & Sloper, P. (1978). Helping your handicapped baby. London: Clarke, Doble & Brendon Ltd.
- Cholvanich, P. (1994). The relationships of biomedical and psychosocial risk factors to infant development at six months of age in Thailand. Unpublished doctoral dissertation, University of Hawaii.
- Dworetzdy, J. P. (1987). Introduction to child development (3 rd ed.). St. Paul: West publishing Company.
- Elkind, D., & Weiner, I. B. (1978). Development of the child. New York : John Wiley 2 Sons Inc.
- Endler, N. S., Boulter, L. R., & Osser, H. (1976). Contemporary issue in development psychology (2nd ed.). Newyork: Holt Rinehart Winston Inc.
- English, H. B. (1957). Comprehensive dictionary of psychological and psychoanalytical terms. A Guide to usage : Longmans. London : Green and Co.,Ltd.
- Fogel, A. (1991). Infancy (2nd ed.). Saint Paul: West Publishing Company.
- Gander, M. J., & Gardiner, H. W. (1981). Child and adolescent development. Boston: Little, Brown and Company.
- Glass, G. V., & Hopkins, K. D. (1984). Statistical methods in education and psychology (2nd ed.). Englewood: Prentice-Hall Inc.
- Jersilo, A. T. (1968). Child psychology (6 th ed.). Englewood Cliffs: Prentice-Hall Inc.

- Leib, S. A., Benfield, D. G., & Guidubaldi, J. (1980). Effect of early intervention and stimulation on the preterm infant. *Pediatrics*, *66*, 83-90.
- Mullen, E. M. (1989). *Infant MSEL manual* (3rd ed.). Rhode Island: T. O. T. A. L. Child, Inc.
- Katz, V. (1971). Auditory stimulation and developmental behavior of the premature infants. *Nursing Research*, *20*, 196-201.
- Levine, S. (1960). Stimulation in infancy. *Scientific American*, *202*, 81-86
- Mc Candless, B. R., & Trotter, R. J. (1977). *Children behavior and development* (3rd ed.). New York: Holt, Rinehart and Winston Company.
- Nash, J. (1970). *Developmental psychology*. Englewood Cliffs Prentice-Hall, Inc.
- Nelms, B. C., & Mullins, R. G. (1982). *Growth and development*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall, Inc.
- Papalia, D. E., & Wendkosolds, S. (1992). *Human development* (5th ed.). Newyork: Mc Graw-Hill Brook Company.
- Resnick, M. B., Eyler, F. D., Nelson, R. M., Eitzman, D. V., & Bucciarelli, R. L. (1987). Developmental intervention for low birth weight infants: improved early developmental outcome. *Pediatrics*, *80*, 68-78.
- Rice, R. D. (1977). Neurophysiological development in premature infant following stimulation. *Developmental Psychology*, *13*, 69-76.
- Robeck, M. C. (1978). *Infant and children*. Newyork: McGraw-Hill Brook Company.
- Salkind, N. (1990). *Child development* (6th ed.). Florida: Holt-Rinehart and WinstonInc.
- Shaffer, D. (1985). *Development psychology*. California: Cole Publishing Company.
- Shaffer, D. R. (1993). *Developmental psychology : Childhood and adolescence* (3rd ed.). California: Wadsworth Inc.
- Seifert, K. L., & Hoffnung, R. J. (1987). *Child and adolescent development*. Newjersey: Mifflin Company.
- Skolnick, A. S. (1986). *The psychology of human development*. Florida: Harcourt Brace Jovan Inc.
- Shonkoff, J. P., & Hauser-Cram, P. (1987). Early intervention for disabled infants and their families: A Quantitative Analysis. *Pediatrics*, *80*, 650-658.
- Sroufe, L. A., Cooper, R. G., Marshall, M. E., & Renner, U. B. (1988). *Child development*. Newyork: Alfred A. Knopf Company.
- Vander Zanden, J. W. (1993). *Human development* (5th ed.). Newyork: Mc Graw-Hill Brook Company.

- Warren, S. F., Yoder, P. J., Gazdag, G. E., Kim, K., & Jones, H. A. (1994). Facilitating prelinguistic communication skills in young children with developmental delay. Journal of Speech and Hearing Research, 36, 83-97.
- Williams, P., Williams, A. R., & Dial, M. N. (1986). Children at risk: perinatal event, developmental delays and the effects of a developmental stimulation program. International Journal of Nurse Studies, 23, 21-38.
- Yarrow, L. J. (1964). Separation from parents during early childhood. In Hoffman, M.L., & Hoffman, L. W. Review of Child Development Research, 1, 96-97. New York: Russell Sage Foundation.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

Pooled variance t- test

$$\text{สูตร } t = \frac{(\bar{x}_1 - \bar{x}_2) - (\mu_1 - \mu_2)}{\sqrt{s_p^2 \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$$\text{เมื่อ } s_p^2 = \frac{(n_1 - 1)s_1^2 + (n_2 - 1)s_2^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

 $\bar{x}_1$ คือ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 $\bar{x}_2$ คือ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2 s_1^2 คือ ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 s_2^2 คือ ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2 n_1 คือ จำนวนข้อมูลของกลุ่มที่ 1 n_2 คือ จำนวนข้อมูลของกลุ่มที่ 2

แบบทดสอบ Infant MSEL

Stage	Age Score	GMB Scale	VRO Scale	VEO Scale	LRO Scale	LEO Scale
1	0.5 MONTH	☐ GMB Enjoys being held/realigns	☐ VROB Fixates on triangle [ ] RB [ ] (S)	☐ VE0B Arms flexed/hands fist (S)	☐ LROB Reacts reflexively/loud noise (S)	☐ LE0B Sucking/swallowing/chewing movements
	1 MONTH	☐ GMB1 Rotates head (P)	☐ VRO1 Tracks triangle (S)	☐ VE01 Holds ring reflexively (S)	☐ LRO1 Alerts to sound	☐ LE01 Vocalizes
	2 MONTHS	☐ GMB2 Held upright, head steady 2A Moves arms, legs vigorously (S)	☐ VRO2 Tracks schematic face (S)	☐ VE02 Brings fist to mouth (P)	☐ LRO2 Attends to voice, face/smiles (A/V)	☐ LE02 Smiles and sounds
2	3 MONTHS	☐ GMB3 Supports on forearms (P) 3A Sits (PPr) Δ	☐ VRO3 Tracks moving object 180° (PPr) 3A Localizes alternate objects (PPr)	☐ VE03 Bilateral orientation in midline (S) 3A Grasp reflex integrated	☐ LRO3 Coordinates listening/turning (PPr)	☐ LE03 Coos, chuckles, or laughs (2/3)
	4 MONTHS	☐ GMB4 Sits, head steady (SSit) Δ	☐ VRO4 Inspects own hand (S)	☐ VE04 Grasps peg (ulnar-palmar) (PPr) (SSit)	☐ LRO4 Attends to voice, face/vocalizes (A/V) (PPr, SSit)	☐ LE04 Makes vocalizations (like ah, eh, m)
	5 MONTHS	☐ GMB5 Rolls over (P to S) 5A Holds on/pulls to sit (S to Sit)	☐ VRO5 Localizes objects near, far (SSit)	☐ VE05 Reaches, grasps (radial-palmar) (SSit)	☐ LRO5 Coordinates listening/looking (SSit)	☐ LE05 Plays with sounds (like o, u, ah-goo)
3	6 MONTHS	☐ GMB6 Shifts weight, reaches (P) Δ Δ	☐ VRO6 Looks/dropped toy (A/V) (SSit)	☐ VE06 Transfers, bangs, drops (2/3) (SSit)	☐ LRO6 Enjoys self/mirror interaction (A/V) (SSit)	☐ LE06 Voluntary babbling (ba,ba,ba)
	7 MONTHS	☐ GMB7 Stands/hands held/bounces Δ 7A Stands/arms extended/hands held	☐ VRO7 Pulls yarn to obtain disc (SSit)	☐ VE07 Refined grasp/thumb opposition (SSit)	☐ LRO7 Attends to words/movement (A/V) (SSit)	☐ LE07 Produces three sounds (p, b, k, d, g)
	8 MONTHS	☐ GMB8 Sits, arms free (Sit) Δ	☐ VRO8 Looks/partially hidden object (Sit)	☐ VE08 Partial pincer grasp (Sit)	☐ LRO8 Recognizes familiar names, words	☐ LE08 Vocalizes 2-syllable sounds (da-da)
4	9 MONTHS	☐ GMB9 Pulls self to stand (Sit) Δ	☐ VRO9 Looks/fully hidden object	☐ VE09 Bangs in midline, horizontal movement	☐ LRO9 Recognizes name	☐ LE09 Says first word
	10 MONTHS	☐ GMB10 Gets from sit to hands/knees Δ Δ	☐ VRO10 Repositions cup	☐ VE010 Takes block out [ ], puts in [ ]	☐ LRO10 Understands simple verbal input	☐ LE010 Plays gesture/language game
	11 MONTHS	☐ GMB11 Walks, one hand held Δ	☐ VRO11 Makes object association (1) Circle (cup, brush, ball, spoon)	☐ VE011 Uses two hands together	☐ LRO11 Understands inhibitory words	☐ LE011 Uses one word
5	12 MONTHS	☐ GMB12 Stands alone Δ	☐ VRO12 Looks, two cloths 12A Shows interest in book as hinge	☐ VE012 Empty/fill, vertical movement (4)	☐ LRO12 Understands gestures/commands (A/V)	☐ LE012 Jabbers with inflection
	13 MONTHS	☐ GMB13 Throws a ball underhand	☐ VRO13 Attends to picture (A/V)	☐ VE013 Refined pincer grasp	☐ LRO13 Identifies objects (1) (A/V)	☐ LE013 Uses two different words
	14 MONTHS	☐ GMB14 Walks alone Δ	☐ VRO14 Discriminates one form □ □ □ □	☐ VE014 Purposive fill behavior (7[ ]8[ ])	☐ LRO14 Gives toy on verbal request (1)	☐ LE014 Combines jargon/gestures
6	15 MONTHS	☐ GMB15 Gets to stand/sideways to sit (S)	☐ VRO15 Looks cup/cloth	☐ *VE015 Turns pages, several at a time	☐ LRO15 Comprehends questions I (1) □ □	☐ LE015 Combines words/gestures
	16 MONTHS	☐ GMB16 Stands, squats, stands Δ	☐ VRO16 Matches objects (1) (A/V) □ □ □ □	☐ *VE016 Stacks three blocks vertically	☐ LRO16 Recognizes body parts (1) (A/V) PC1, 2 □ □ □ □ □ □	☐ LE016 Names objects (1) □ □ □ □ □ □
	17 MONTHS	☐ GMB17 Walks up stairs, hand held Δ	☐ VRO17 Discriminates two forms	☐ VE017 Imitates crayon stroke	☐ LRO17 Follows directions (2) □ □ □ □	☐ LE017 Uses eight words
7	18 MONTHS	☐ GMB18 Runs stiffly Δ	☐ VRO18 Nests three cups	☐ VE018 Puts chip in horizontal slot (3)	☐ LRO18 Comprehends questions II (1) (A/V) PC3 □ □ □ □	☐ LE018 Labels pictures (1) PC4
	19.5 MONTHS	☐ GMB19 Kicks a 10 to 12-inch ball Δ	☐ VRO19 Discriminates three forms	☐ *VE019 Stacks six blocks vertically	☐ LRO19 Recognizes body parts (4) (A/V) PC1, 2	☐ LE019 Picture vocabulary (5)
	21 MONTHS	☐ GMB20 Walks 4-5 steps, one foot on line	☐ VRO20 Matches objects (2)	☐ VE020 Imitates vertical line	☐ LRO20 Follows related commands (1) □ □	☐ LE020 Uses two-word phrases
8	22.5 MONTHS	☐ GMB21 Stands on one foot (L/R) with help Δ	☐ VRO21 Sorts by category (2)	☐ *VE021 Puts chips in vertical slot (3)	☐ LRO21 Verbal spatial awareness (1) □ □ □ □ □ □	☐ LE021 Uses pronouns
	24 MONTHS	☐ GMB22 Walks up stairs by self, nonalternating Δ	☐ VRO22 Nests four cups	☐ VE022 Imitates four block train	☐ LRO22 Identifies pictures (2) (A/V) PC5 □ □ □ □ □ □	☐ LE022 Names objects (4)
	25.5 MONTHS	☐ GMB23 Jumps down from step, one foot leads Δ	☐ VRO23 Discriminates four forms	☐ *VE023 Unscrews, screws nut/bolt	☐ LRO23 Recognizes body parts (6) (A/V) PC1, 2	☐ LE023 Picture vocabulary (11)
9	27 MONTHS	☐ GMB24 Jumps in place, feet together	☐ VRO24 Matches objects (3)	☐ *VE024 Imitates horizontal line	☐ LRO24 Identifies object function (3) (A/V) □ □ □ □ □ □	☐ LE024 Counts to two
	28.5 MONTHS	☐ GMB25 Walks on tiptoes Δ	☐ VRO25 Matches by shape (6)	☐ VE025 Turns pages, one at a time	☐ LRO25 Verbal spatial awareness (2) □ □ □ □ □ □	☐ LE025 Repeats two numbers (1) □ □
	30 MONTHS	☐ GMB26 Walks on line, feet alternating Δ	☐ VRO26 Matches pictures (2) PC8-10a □ □ □ □	☐ VE026 Imitates four block train with driver	☐ LRO26 Comprehends action words (1) (A/V) PC6 □ □ □ □ □ □	☐ LE026 Names objects (6)
10	31.5 MONTHS	☐ GMB27 Walks down stairs by self, alternating Δ	☐ VRO27 Matches by size, color (8)	☐ VE027 Stacks nine blocks vertically	☐ LRO27 Verbal size concepts (3) (A/V) PC7 □ □ □ □ □ □	☐ LE027 Picture vocabulary (15)
	33 MONTHS	☐ GMB28 Jumps from bottom step, feet together Δ	☐ VRO28 Spatial details I PC11	☐ *VE028 Copies circle	☐ LRO28 Follows two unrelated commands (1) □ □ □ □	☐ LE028 Comprehends questions III (2) □ □ □ □
	34.5 MONTHS	☐ GMB29 Gets to stand/forwards to sit (S)	☐ VRO29 Spatial details II (3) PC12 □ □ □ □ □ □	☐ *VE029 Strings beads (3)	☐ LRO29 Verbal spatial awareness (3) □ □ □ □ □ □	☐ LE029 Uses three to four-word sentences
11	36 MONTHS	☐ GMB30 Balances on one foot (2-3 seconds) Δ	☐ VRO30 Memory for picture PC13, 13a	☐ VE030 Imitates four block tower	☐ LRO30 Comprehends action words (2) (A/V) PC6	☐ LE030 Counts to three
	37.5 MONTHS	☐ GMB31 Nops two times Δ	☐ VRO31 Discriminates position (4) PC14, 15 □ □ □ □ □ □	☐ VE031 Draws in path (2) □ □ □ □ □ □	☐ LRO31 Verbal length concepts (3) (A/V) □ □ □ □ □ □	☐ LE031 Picture vocabulary (17)
	39 MONTHS	☐ GMB32 Walks on line, doesn't step off	☐ VRO32 Matches letters (6) PC16, 17 □ □ □ □ □ □	☐ *VE032 Copies circle, line	☐ LRO32 General knowledge (6)	☐ LE032 Comprehends questions III (3)
12	40.5 MONTHS	☐ GMB33 Runs well, turns corners, stops	☐ VRO33 Spatial details II (4) PC12	☐ *VE033 Folds paper three times	☐ LRO33 Verbal spatial awareness (4)	☐ LE033 Verbal analogies (4)
	42 MONTHS	☐ GMB34 Rides tricycle, pedals, steers Δ	☐ VRO34 Memory for objects (2) □ □ □ □	☐ VE034 Cuts with scissors	☐ LRO34 Identifies colors (4) (A/V) □ □ □ □ □ □ □ □	☐ LE034 Repeats sentences I (2) □ □

ภาคผนวก ค

โปรแกรมกระตุ้นพัฒนาการเด็กที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

สัปดาห์ที่ 1

ช่วงที่ 1

เป้าหมาย เพื่อให้เด็กสามารถเอื้อมออกไปคว้า และหยิบสิ่งของขึ้นมาถือได้

อุปกรณ์ 1. ของเล่นที่มีสีสันสดใสและมีด้ามสำหรับถือ เมื่อเขย่าจะมีเสียง

2. เก้าอี้ฝึกนั่ง (เก้าอี้ที่มีพนักพิงทั้งด้านข้างและด้านหลังของเด็กเพื่อประคองให้เด็กสามารถนั่งได้เองอย่างมั่นคง)

การจัดทำ ให้เด็กนั่งในเก้าอี้ฝึกนั่งและให้ผู้ฝึกนั่งหันหน้าเข้าหาเด็ก

วิธีการฝึก 1. ให้ผู้ฝึกถือของเล่นตรงกลางทางด้านหน้าของเด็ก ให้มีระยะห่างจากสายตาของเด็กประมาณ 20 เซนติเมตร

2. ผู้ฝึกเขย่าของเล่นเพื่อดึงดูดความสนใจของเด็กให้เอื้อมมือคว้าของเล่น ถ้าเด็กไม่คว้าของเล่น ให้ผู้ฝึกเดินเบา ๆ ที่ข้อศอกของเด็กยกขึ้น จนกระทั่งมือของเด็กสัมผัสกับของเล่น และถ้าเด็กไม่หยิบของเล่น ให้ผู้ฝึกจับมือเด็กหยิบของเล่นและกำมือเด็กให้ถือของเล่นสักครู่

3. เมื่อเด็กคว้าของเล่นได้ให้ชมเชย และให้โอกาสเด็กได้เล่นของเล่นชั่วคราว แล้วค่อยๆ ปล่อยให้ของเล่นจากเด็กคืนเพื่อฝึกซ้ำต่อไป

4. ในการฝึกจะฝึกสลับกันทั้งมือข้างซ้ายและมือข้างขวาของเด็ก

5. เมื่อเด็กสามารถเอื้อมคว้าทางด้านหน้าได้ดี ผู้ฝึกจะถือของเล่นในตำแหน่งที่ต่าง ๆ กัน เพื่อให้เด็กได้ฝึกการคว้าในทิศทางอื่น ๆ

ช่วงที่ 2

เป้าหมาย เพื่อให้เด็กสามารถถลึงตัวจากท่านอนตะแคงไปนอนหงายหรือจากท่านอนตะแคงไปนอนคว่ำได้

อุปกรณ์ 1. เบาะยางผิวเรียบที่ไม่นุ่มเกินไป และมีขนาดใหญ่พอที่เด็กจะเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระ

2. ของเล่นที่เด็กชอบ

วิธีการฝึก 1. เขย่าหรือเคาะของเล่นทางด้านหน้าของเด็ก เพื่อดึงดูดความสนใจให้เด็กเอื้อมมือคว้าของเล่น

2. ถ้าเด็กไม่คว้าของเล่น ให้นำของเล่นไปสัมผัสมือของข้างที่อยู่ด้านบน แล้วค่อยๆ เลื่อนของเล่นให้มาทางด้านหน้าเพื่อกระตุ้นให้เด็กเอื้อมมือออกมาคว้า

การจัดทำ ให้เด็กอยู่ในท่านอนตะแคงโดยมีผู้
ฝึกคุกเข่าอยู่ด้านข้าง

ของเล่น โดยพยายามไม่让孩子คว้าของเล่น
ได้จนกว่าเด็กจะเอื้อมมือตามของเล่นจนมา
อยู่ในท่าคว้า

3. ถ้าเด็กยังไม่คว้าของเล่นให้
ผู้ฝึกจับแขนของเด็กมาคว้าของเล่นและดึง
แขนเด็กอย่าง ๗ เบา ๆ มาทางด้านหน้าของเด็ก
(ผู้ฝึกอาจใช้อีกมือหนึ่งผลักหลังของเด็ก
เบา ๆ ช่วย) เพื่อให้เด็กก้มตัวไปอยู่ในท่าคว้า

4. ให้ฝึกเช่นนี้ทั้งในท่าที่เด็กนอน
ตะแคงซ้ายและนอนตะแคงขวา

สัปดาห์ที่ 2

ช่วงที่ 1

เป้าหมาย เพื่อให้เด็กสามารถคว้าและหยิบ
สิ่งของที่วางอยู่บนโต๊ะและที่พื้นได้

อุปกรณ์ 1. ของเล่นที่มีขนาดและรูปร่างต่าง ๆ
กัน

2. เก้าอี้ฝึกนั่ง (เก้าอี้ที่มีพนักพิงทั้ง
ด้านข้างและด้านหลังของเด็กเพื่อประคองให้
เด็กสามารถนั่งได้เองอย่างมั่นคง)

3. โต๊ะที่มีความสูงพอที่让孩子
สามารถวางข้อศอกและแขนได้อย่างเหมาะสม
ในท่านั่ง

การจัดทำ ให้เด็กนั่งในเก้าอี้ฝึกนั่ง และวางโต๊ะ
ข้างหน้าเด็ก ให้ผู้ฝึกนั่งตรงกันข้ามหันหน้าเข้า
หาเด็ก โดยมีโต๊ะวางอยู่ระหว่างผู้ฝึกกับเด็ก

วิธีการฝึก 1. ให้ผู้ฝึกวางของเล่นบนโต๊ะตรง
กลางทางด้านหน้าของเด็ก ให้มีระยะห่างจาก
สายตาของเด็กประมาณ 20 เซนติเมตร

2. ผู้ฝึกเขย่าหรือเคาะของเล่นเพื่อ
ดึงดูดความสนใจของเด็กให้เอื้อมมือคว้า
ของเล่น ถ้าเด็กไม่คว้าของเล่นให้ผู้ฝึกดัน
เบา ๆ ที่ข้อศอกของเด็กยกขึ้น จนกระทั่งมือ
ของเด็กสัมผัสกับของเล่น และถ้าเด็กไม่หยิบ
ของเล่นให้ผู้ฝึกจับมือเด็กหยิบของเล่นและกำ
มือเด็กให้ถือของเล่นสักครู่

3. เมื่อเด็กคว้าของเล่นได้ให้
ชมเชย และให้โอกาสเด็กได้เล่นของเล่น
ชั่วคราวแล้วค่อยขอลงของเล่นจากเด็กคืนเพื่อฝึก
ซ้ำต่อไป

4. ในการฝึกจะฝึกสลับกันทั้งมือ
ข้างซ้ายและมือข้างขวาของเด็ก

5. เมื่อเด็กสามารถเอื้อมคว้าทาง
ด้านหน้าได้ดี ผู้ฝึกจะถือนของเล่นในตำแหน่ง
ที่ต่าง ๆ กัน เพื่อให้เด็กได้ฝึกการคว้าใน
ทิศทางอื่น ๆ

6. เปลี่ยนของเล่นที่ขนาดและ

ช่วงที่ 2

เป้าหมาย เพื่อให้เด็กสามารถลืงตัวจากท่านอนคว่ำไปหงายหรือจากท่านอนหงายไปคว่ำได้

อุปกรณ์ 1. เบาะยางผิวเรียบที่ไม่นุ่มเกินไป และมีขนาดใหญ่พอที่เด็กจะเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระ

2. ของเล่นที่เด็กชอบ

การจัดทำ ให้เด็กอยู่ในท่านอนหงายโดยมีผู้ฝึกคูกเข่าอยู่ด้านข้าง

รูปร่างต่าง ๆ กัน

7. เมื่อเด็กสามารถเอื้อมคว่ำของเล่นบนโต๊ะได้ดีแล้ว ให้เปลี่ยนเป็นวางของเล่นไว้บนพื้นตำแหน่งต่าง ๆ

วิธีการฝึก 1. เขย่าหรือเคาะของเล่นทางด้านหน้าของเด็ก เพื่อดึงดูดความสนใจให้เด็กเอื้อมมือคว่ำของเล่น

2. ถ้าเด็กไม่คว่ำของเล่น ให้นำของเล่นไปสัมผัสมือของข้างใดข้างหนึ่งแล้วค่อย ๆ เลื่อนของเล่นให้มาทางด้านข้างอีกข้างหนึ่ง แต่ต้องให้ของเล่นอยู่ในระดับสายตาของเด็กตลอด เพื่กระตุ้นให้เด็กเอื้อมมือออกมาคว่ำของเล่น โดยพยายามไม่ให้เด็กคว่ำของเล่นได้จนกว่าเด็กจะเอื้อมมือตามของเล่นจนมาอยู่ในท่าคว่ำ

3. ถ้าเด็กยังไม่คว่ำของเล่นให้ผู้ฝึกจับแขนของเด็กมาคว่ำของเล่นและดึงแขนเด็กอย่างเบา ๆ มาทางด้านหน้าของเด็ก (ผู้ฝึกอาจใช้อีกมือหนึ่งพลิกหลังของเด็กเบา ๆ ช่วย) เพื่อให้เด็กลืงตัวไปอยู่ในท่าคว่ำ

4. ให้ฝึกเช่นนี้สลับกันทั้งด้านซ้ายและด้านขวา

5. เมื่อเด็กสามารถลืงคว่ำได้ดีแล้ว ให้ทำเช่นเดียวกันนี้โดยให้เริ่มจากจัดทำให้เด็กอยู่ในท่านอนคว่ำก่อนบ้าง

สัปดาห์ที่ 3

ช่วงที่ 1

เป้าหมาย เพื่อให้เด็กจำตัวเองจากกระจกได้ สามารถแยกความแตกต่างระหว่างตนเองกับผู้อื่นได้

อุปกรณ์ 1. สีส้มอาหาร

2. หมวกเด็ก

3. กระจกเงาบานใหญ่

วิธีการฝึก 1. ให้เด็กดูกระจกและนำมือของเด็กไปตบที่กระจกเบา ๆ

2. ให้ผู้ฝึกดึงดูดความสนใจของเด็กโดยการพูดคุยชักชวนเด็กผ่านทางกระจก

3. จับแขนเด็กให้มีกิริยาท่าทางต่าง ๆ เช่น ตบมือ ชี้อวัยวะต่าง ๆ ของเด็ก

การจัดทำ ให้เด็กนั่งหน้ากระจกเงาบานใหญ่ ถ้าเด็กยังนั่งไม่ได้ให้ผู้ฝึกนั่งด้านหลังของเด็ก และช่วยประคองเด็กไว้

พร้อมทั้งเรียกชื่ออวัยวะนั้นให้เด็กฟังและให้เด็กดูตัวเองในกระจก

4. เล่นจะเอ่อกับกระจก โดยทำให้หน้าของผู้ฝึกหรือหน้าของเด็ก ปรากฏอยู่บนกระจกแล้วเอียงตัวผู้ฝึกหรือเอียงตัวเด็กไม่ให้เด็กเห็นใบหน้าบนกระจก

5. ให้เด็กใส่หมวก หรือน่าสีมาป้ายที่หน้าผากหรือแก้มของเด็กชี้ชวนให้เด็กดู

ช่วงที่ 2

เป้าหมาย เพื่อให้กล้ามเนื้อส่วนคอและหลังของเด็กแข็งแรงพร้อมที่จะนั่งเองได้ และเพื่อให้เด็กรู้จักการทรงตัวเมื่ออยู่ในท่านั่ง

อุปกรณ์ 1. เบาะยางผิวเรียบที่ไม่นุ่มเกินไป และมีขนาดใหญ่พอที่เด็กจะเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระ

2. ของเล่นที่เด็กชอบ

3. หมอนข้างที่มีความหนาพอดีเมื่อสอดใต้หน้าอกของเด็กในขณะนอนคว่ำโดยมือของเด็กสามารถวางราบกับพื้นได้พอดี

การจัดทำ 1. ให้เด็กนอนหงายโดยมีผู้ฝึกคุกเข่าอยู่ทางปลายเท้าของเด็ก

2. ให้จับเด็กอยู่ในท่าคลานโดยนำหมอนมาสอดที่ใต้หน้าอกของเด็กและให้มือทั้ง 2 ข้างยันพื้นได้พอดี และให้ผู้ฝึกอยู่ด้านหลังของเด็กประคองเด็กด้วยการจับที่เอวของเด็ก

3. ให้เด็กนั่งโดยมีผู้ฝึกนั่งประคองเด็กด้วยการจับที่ไหล่ของเด็กทั้ง 2 ข้างอยู่ทางด้านหลัง

วิธีการฝึก 1. ให้เด็กอยู่ในท่านอนหงายและให้ผู้ฝึกจับแขนของเด็กดึงขึ้นมาอย่างช้า ๆ มาอยู่ในท่านั่งโดยที่เด็กต้องช่วยในการเกร็งกล้ามเนื้อคอและหลังในขณะที่ถูกดึงหากเด็กไม่เกร็งกล้ามเนื้อช่วย ห้ามดึงเด็กขึ้นมาโดยเด็ดขาดเพราะอาจมีอันตรายต่อกระดูกคอของเด็ก แต่ให้ใช้วิธีเขย่าเด็กเบา ๆ โดยไม่ให้ศีรษะของเด็กลอยจากพื้นเกิน 1 เซนติเมตร เด็กจะพยายามเกร็งคอเอง ให้ทำช้า ๆ เช่นนี้นาน 5 นาที

2. ให้จับเด็กอยู่ในท่าคลาน โดยมีหมอนสอดอยู่ใต้หน้าอกของเด็ก ให้ผู้ฝึกโยกเด็กไปด้านหน้าอย่างเบา ๆ เพื่อให้แขนของเด็กได้รับน้ำหนักของตัวเองสักครู่แล้วให้โยกกลับมาอยู่ในท่าเดิม ทำเช่นนี้ไปเรื่อย ๆ นาน 5 นาที

3. ให้เด็กอยู่ในท่านั่ง โดยมีผู้ฝึกนั่งประคองเด็กอยู่ด้านหลัง และจับเด็กโยกไปมาทั้งทางด้านหน้า ด้านหลัง และด้านข้างทั้ง 2 ข้าง เพื่อให้เด็กได้ฝึกการทรงตัวในท่านั่ง นาน 5 นาที

4. ขณะฝึกให้ผู้ฝึกพูดคุยหรือร้องเพลงให้เด็กฟังเพื่อความเพลิดเพลิน

สัปดาห์ที่ 4

ช่วงที่ 1 เป้าหมาย เพื่อให้เด็กสามารถเข้าใจความคงอยู่ของวัตถุ

อุปกรณ์ 1. รถวิทยุบังคับ

2. ฉากสำหรับบัง เช่น โต๊ะ ผ้า กระดาษ

การจัดทำ ให้เด็กนั่งบนโต๊ะฝึกนั่งโดยมีผู้ฝึกนั่งอยู่ด้านข้าง

วิธีการฝึก 1. เล่นจ๊ะเอ๋กับเด็กโดยใช้ฉากสำหรับบังแบบต่าง ๆ ในทิศทางต่าง ๆ นานา 5 นาที

2. เล่นรถวิทยุบังคับให้เด็กดู โดยในครั้งแรกต้องบังคับรถให้วิ่งเป็นวงกลมผ่านฉากที่เตรียมไว้ หลังจากนั้นจึงเปลี่ยนทิศทางในการบังคับรถให้ผ่านฉากในลักษณะอื่น ๆ

3. ในขณะที่ฝึกต้องมั่นใจว่าเด็กมองดูอยู่ตลอด และขณะที่ฝึกต้องพูดคุยชักชวนให้เด็กสนใจตลอดเวลา

ช่วงที่ 2 เป้าหมาย เพื่อให้เด็กสามารถนั่งเอามือยันพื้นได้เอง

อุปกรณ์ 1. เบาะยางผิวเรียบที่ไม่นุ่มเกินไป และมีขนาดใหญ่พอที่เด็กจะเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระ

2. ของเล่นที่เด็กชอบ

การจัดทำ ให้เด็กนั่งบนเบาะยาง โดยจับขาแยกออกจากกันเพื่อให้เด็กสามารถทรงตัวได้ดี นำมือของเด็กวางยันไว้บนขาของตนเอง และให้ผู้ฝึกนั่งทางด้านหลังของเด็ก

วิธีการฝึก 1. ให้เด็กอยู่ในท่านั่งเอามือยันเท้าประมาณ 2-3 วินาที หลังจากนั้นดึงดูดความสนใจของเด็ก โดยการเขย่าหรือเคาะของเล่นตรงหน้าเด็ก และพยายามยื่นให้เด็กที่มือข้างใดข้างหนึ่งเอื้อมมือมาคว้าของเล่น และถือไว้ ส่วนอีกมือหนึ่งให้ค้ำยันไว้อย่างเดิม โดยผู้ฝึกต้องคอยประคองหากเด็กจะล้มลง

2. ปลอ่ยให้เด็กได้เล่นของเล่นสักครู่จึงนำของเล่นกลับมาฝึกใหม่

สัปดาห์ที่ 5

ช่วงที่ 1 เป้าหมาย เพื่อให้เด็กสามารถหาสิ่งของที่ซ่อนไว้ได้

อุปกรณ์ 1. แก้วใฝกนึ่ง (แก้วที่มีพนักพิงทั้งด้านข้างและด้านหลังของเด็กเพื่อประคองให้เด็กสามารถนั่งได้เองอย่างมั่นคง)

2. โต๊ะที่มีความสูงพอที่ให้เด็กสามารถวางข้อศอกและแขนได้อย่างเหมาะสมในท่านั่ง

3. ของเล่นที่เขย่าแล้วมีเสียง และหีบเพลง

วิธีการฝึก 1. ให้เด็กถือของเล่นที่เขย่าแล้วมีเสียง และให้ผู้ฝึกนำผ้ามาคลุมของเล่นที่เด็กถือไว้ เด็กจะรู้สึกถึงของเล่นที่ถืออยู่แต่จะมองไม่เห็นของเล่น และเมื่อเด็กขยับแขนจะได้ยินเสียง ถ้าเด็กไม่ขยับแขนผู้ฝึกอาจต้องช่วยจับแขนเด็กเขย่าเพื่อดึงดูดความสนใจให้เด็กค้นหา

2. ถ้าเด็กไม่ยกผ้าเพื่อหาของเล่นให้ผู้ฝึกยกผ้าขึ้นในขณะที่เด็กกำลังมองอยู่ และพูดว่า "ของเล่นอยู่ไหน" หลังจากนั้นให้คลุม

4. สำหรับคลุมของเล่น
การจัดทำ ให้เด็กนั่งในเก้าอี้ฝึกนั่ง และวางโต๊ะ
ข้างหน้าเด็ก ให้ผู้ฝึกนั่งตรงกันข้ามหันหน้าเข้า
หาเด็ก โดยมีโต๊ะวางอยู่ระหว่างผู้ฝึกกับเด็ก

ผ้าลงบนของเล่นเหมือนเดิม ถ้าเด็กยังไม่
เอื้อมมือมายกผ้าขึ้นให้ผู้ฝึกนำปลายผ้าข้าง
หนึ่งใส่ไว้ในมือของเด็กอีกข้างหนึ่ง เมื่อเด็ก
เคลื่อนไหวแขนข้างนี้ผ้าจะถูกดึงตามมาด้วย

3. เมื่อเด็กสามารถทำตามข้อ 1
และ 2 ได้แล้ว ให้เปลี่ยนของเล่นเป็นหีบเพลง
วางบนโต๊ะข้างหน้าเด็กในระยะที่ไม่ไกลเกิน
เอื้อม และเปิดเสียงหีบเพลงเพื่อดึงดูดความ
สนใจของเด็ก หลังจากนั้นคลุมผ้าลงบนของ
เล่นถ้าเด็กยังไม่เอื้อมมือมาคว้าหาของเล่น ให้
ผู้ฝึกยกผ้าที่คลุมขึ้นให้เด็กได้เห็นของเล่น หาก
ยังไม่สามารถทำได้ให้นำปลายผ้าข้างหนึ่งใส่
ไว้ที่มือของเด็ก และจับมือเด็กให้ยกผ้าขึ้น

4. เมื่อเด็กสามารถทำข้อ 1-3 ได้
ดีแล้วให้เปลี่ยนของเล่นที่มีขนาดและรูปร่าง
ต่าง ๆ ที่ไม่มีเสียง

ช่วงที่ 2

เป้าหมาย เพื่อให้เด็กสามารถนั่งได้เองโดยไม่
ต้องประคอง

อุปกรณ์ 1. เบาะยางผิวเรียบที่ไม่นุ่มเกินไป
และมีขนาดใหญ่พอที่เด็กจะเคลื่อนไหวได้อย่าง
อิสระ

2. ของเล่นที่เด็กชอบ

การจัดทำ ให้เด็กนั่งบนเบาะยาง โดยจับขาแยก
ออกจากกันเพื่อให้เด็กสามารถทรงตัวได้ดีนำ
มือของเด็กวางยันไว้บนขาของตนเองและให้ผู้
ฝึกนั่งทางด้านข้างของเด็ก

วิธีการฝึก 1. ให้ผู้ฝึกถือของเล่นในระดับ
หน้าอกของเด็กทางด้านหน้าของเด็ก ดึงดูด
ความสนใจด้วยการเขย่าหรือเคาะของเล่น
เพื่อให้เด็กเอื้อมมือมาคว้าของเล่น ถ้าเด็ก
สามารถคว้าของเล่นได้ให้เด็กถือไว้สักครู่หนึ่ง

2. เมื่อเด็กสามารถคว้าของจาก
ด้านหน้าได้แล้วให้ผู้ฝึกเปลี่ยนมาถือของเล่น
ทางด้านข้างของเด็กแทน กระตุ้นให้เด็กเอื้อม
มือมาคว้าของเล่นอีกเช่นกัน สลับฝึกการคว้า
ทั้งมือซ้าย และมือขวา

3. เมื่อเด็กสามารถทำได้ดีแล้ว
ให้ผู้ฝึกย้ายของเล่นมาวางไว้ที่พื้นด้านหน้า
และด้านข้างของเด็กตามลำดับ

4. เมื่อเด็กสามารถทำข้อ 1-3 ได้ดี
แล้วให้เพิ่มของเล่นอีก 1 ชิ้นในการฝึกเพื่อให้
เด็กเอื้อมมือคว้าและถือของเล่นพร้อมกันทั้ง 2
ข้าง โดยไม่ต้องใช้มือช่วยการค้ำยันในขณะที่นั่ง

สัปดาห์ที่ 6

ช่วงที่ 1

เป้าหมาย เพื่อให้เด็กช่วยเหลือตัวเองในการ
รับประทานอาหารและการแต่งตัว

- อุปกรณ์ 1. ตุ๊กตา
2. จาน ช้อน ชนม
3. แก้วน้ำ
4. หวี และกระจก

การจัดทำ ให้เด็กนั่งบนเบาะยาง โดยจับขา
แยกออกจากกันเพื่อให้เด็กสามารถทรงตัวได้ดี
นำมือของเด็กวางยันไว้บนขาของตนเองและให้
ผู้ฝึกนั่งทางด้านหน้าของเด็ก

วิธีการฝึก 1. นำช้อนและจานมาใส่ขนมแสดง
ให้เด็กดูก่อนว่าจะต้องใช้ช้อน และแก้วน้ำ
อย่างไร หลังจากนั้นให้จับมือเด็กทำ ขณะที่ทำ
นั้นต้องอธิบายวิธีการใช้และชื่อของสิ่งของนั้น
ให้เด็กฟัง และ ยื่นให้เด็กได้ลองทำเองบ้าง

2. นำหวีมาแสดงวิธีการใช้เช่นเดียว
กัน ถ้าเด็กไม่ทำตามให้จับมือเด็กทำ และ
ปล่อยให้เด็กได้ลองทำเอง

3. เล่นกับตุ๊กตาให้เด็กดู เช่น การ
กล่อมตุ๊กตา การป้อนข้าวให้ตุ๊กตา หรือการหวี
ผมให้ตุ๊กตา ลองให้เด็กได้ทำดูอีกเช่นกัน

ช่วงที่ 2

เป้าหมาย เพื่อให้เด็กสามารถลงน้ำหนักตัวบาง
ส่วนที่ขาได้ และเป็นการเตรียมกล้ามเนื้อให้
พร้อมสำหรับการยืน

- อุปกรณ์ 1. เบาะยางผิวเรียบที่ไม่นุ่มเกินไป
และมีขนาดใหญ่พอที่เด็กจะเคลื่อนไหวได้อย่าง
อิสระ

2. ของเล่นที่เด็กชอบ

การจัดทำ ให้เด็กนั่งบนตักของผู้ฝึกโดยให้เท้า
ของเด็กวางราบกับพื้นโดยหัวเข่าของเด็กต้อง
ตั้งฉากกับพื้น

วิธีการฝึก 1. ให้ผู้ฝึกโยกเด็กไปข้างหน้าเพื่อให้
ขาและเท้าของเด็กได้รู้สึกถึงการลงน้ำหนักบาง
ส่วน และโยกกลับมา ในขณะที่ฝึกจะมีการพูด
คุยและร้องเพลงให้เด็กฟังเพื่อให้เกิดความ
เพลิดเพลิน

2. หากเท้าของเด็กไม่วางราบกับพื้น
ให้ผู้ฝึกลูบที่หลังเท้าของเด็กเบา ๆ เด็กจะค่อย ๆ
คลายเท้าออกราบกับพื้น

สัปดาห์ที่ 7

ช่วงที่ 1

เป้าหมาย เพื่อฝึกการควบคุมการใช้มืออย่างมี
ประสิทธิภาพ

- อุปกรณ์ 1. รถเด็กเล่น
2. ดินสอสีกับกระดาษ

การจัดทำ ให้เด็กนั่งบนเบาะยาง โดยจับขาแยก

วิธีการฝึก 1. ให้เริ่มจากการแสดงวิธีทำให้เด็ก
ดูก่อน จึงจับมือเด็กทำ หลังจากนั้นให้เด็กได้
ลองทำเอง

ออกจากกันเพื่อให้เด็กสามารถทรงตัวได้ดีนำ
มือของเด็กวางยันไว้บนขาของตนเองและให้ผู้
ฝึกนั่งทางด้านหน้าของเด็ก

ช่วงที่ 2

เป้าหมาย เพื่อให้เด็กสามารถยืนโดยการเกาะ
เฟอร์นิเจอร์ได้

- อุปกรณ์ 1. ราวสำหรับหัดยืน
2. ขอบเล่นที่เด็กชอบ

การจัดทำ ให้อยู่ในท่ายืนเกาะราวสำหรับหัดยืน
ให้ผู้ฝึกช่วยประคองเอวของเด็กอยู่ทางด้านหลัง

วิธีการฝึก 1. ในระยะแรกผู้ฝึกต้องช่วย
ประคองเด็กเมื่อเด็กสามารถรับน้ำหนักและ
สามารถทรงตัวได้บ้างแล้ว จึงค่อยๆออกแรงใน
การประคองให้น้อยลง

2. ขณะฝึกพูดคุยกับเด็กตลอด
เพื่อดึงดูดความสนใจของเด็ก และเมื่อเด็ก
สามารถยืนเกาะได้โดยได้ต้องประคองแล้ว ให้ผู้
ฝึกยื่นขอบเล่นให้เด็กถือด้วยมือ 1 ข้าง

สัปดาห์ที่ 8

ช่วงที่ 1

เป้าหมาย เพื่อให้เด็กได้ฝึกการประสานกันของ
มือและตา และการทำตามคำสั่งได้

- อุปกรณ์ 1. กระจบองขนาดต่างๆ และแก้วน้ำ
2. บล็อกไม้ ขนาดและรูปร่างต่างๆ

กัน

การจัดทำ ให้เด็กนั่งบนเบาะยาง โดยจับขาแยก
ออกจากกันเพื่อให้เด็กสามารถทรงตัวได้ดีนำ
มือของเด็กวางยันไว้บนขาของตนเองและให้ผู้
ฝึกนั่งทางด้านหน้าของเด็ก

วิธีการฝึก 1. เริ่มจากกระจบองและของที่จะ
หยิบให้มีลักษณะใหญ่ก่อน ใส่ของให้เด็กดูและ
พูดว่า 'ใส่ลงไป' และเมื่อหยิบขึ้นมาให้พูดว่า
'หยิบขึ้นมา'

2. ยื่นของให้เด็กลองใส่ดูหากเด็กไม่
ทำตามให้จับมือเด็กที่มีของอยู่ในมือไปวาง
เหนือกระจบองที่ต้องการจะให้ใส่ลงไป แล้วลูบ
หลังมือของเด็กอย่างเบาๆ เด็กจะคลายมือ
ปล่อยของลงกระจบอง เด็กทำได้ให้ชมเชย
ทุกครั้ง

3. เมื่อเด็กทำได้ให้ใส่สิ่งของและ
หยิบของในแก้วน้ำที่มีขนาดเล็กกว่ากระจบอง

ช่วงที่ 2

เป้าหมาย เพื่อให้เด็กสามารถลุกขึ้นยืนได้เอง
โดยการเกาะเฟอร์นิเจอร์

- อุปกรณ์ 1. ขอบเล่นที่เด็กชอบ
2. โต๊ะ

การจัดทำ ให้ผู้ฝึกนั่งคุกเข่า หันหน้าเข้าหาโต๊ะ
และให้เด็กนั่งบนตักของผู้ฝึกหันหน้าเข้าหาโต๊ะ
เช่นกัน

วิธีการฝึก 1. วางขอบเล่นที่เด็กชอบบนโต๊ะ ใน
ระยะที่เด็กเอื้อมไม่ถึง เขย่าหรือเคาะของเล่น
เพื่อดึงดูดความสนใจให้เด็กเอื้อมมือคว้าของ
เล่น

2. ให้ผู้ฝึกยกขาขึ้นตรงๆอย่างช้าๆ
เพื่อให้เด็กอยู่ในท่าลุกยืนและลงน้ำหนักของตัว
เองลงบนเท้าทั้ง 2 ข้าง จนกระทั่งเด็กมาอยู่ใน

สัปดาห์ที่ 9

ช่วงที่ 1

เป้าหมาย เพื่อให้เด็กฝึกการประสานกันของมือและตา และทำตามคำสั่งได้

- อุปกรณ์ 1. ครอบขนาดต่าง ๆ และแก้วน้ำ
2.. ลูกเกต และขนมปังกรอบบิดเป็นชิ้นเล็ก ๆ

การจัดทำ ให้เด็กนั่งบนเบาะยาง โดยจับขาแยกออกจากกันเพื่อให้เด็กสามารถทรงตัวได้ดีนำมือของเด็กวางยันไว้บนขาของตนเองและให้ผู้ฝึกนั่งทางด้านหน้าของเด็ก

ช่วงที่ 2

เป้าหมาย เพื่อให้เด็กสามารถยืนได้เองโดยลำพัง

- อุปกรณ์ 1. ผ้าเช็ดตัว
2. ของเล่นที่เด็กชอบ

การจัดทำ ให้เด็กอยู่ในท่ายืน โดยหลังของเด็กพิงขาของผู้ฝึกที่อยู่ในท่ายืนเช่นเดียวกัน

สัปดาห์ที่ 10

ช่วงที่ 1

เป้าหมาย เพื่อให้เด็กรู้จักหนังสือและเรียนรู้ภาษาจากรูปภาพ

อุปกรณ์ หนังสือ

การจัดทำ ให้เด็กนั่งบนตักผู้ฝึกหันหน้าไปทางเดียวกัน

ทำยื่น

3. เมื่อเด็กสามารถออกแรงดึงตัวเองให้ลุกยืนได้บ้างแล้วให้ผู้ฝึกค่อย ๆ ลดการออกแรงช่วยเด็กด้วยการให้ผู้ฝึกนั่งห่างจากโต๊ะมากขึ้นเรื่อยแต่เด็กยังให้นั่งในตำแหน่งเดิม จนกระทั่งเด็กมาอยู่ในท่านั่ง

วิธีการฝึก 1. เริ่มจากครอบที่มีลักษณะใหญ่ก่อน ใส่ช่องให้เด็กดูและพูดว่า 'ใส่ลงไป' และเมื่อหยิบขึ้นมาให้พูดว่า 'หยิบขึ้นมา'

2. ยื่นช่องให้เด็กลองใส่ดูหากเด็กไม่ทำตามให้จับมือเด็กที่มีช่องอยู่ในมือไปวางเหนือครอบที่ต้องการจะให้ใส่ลงไป แล้วลูบหลังมือของเด็กอย่างเบา ๆ เด็กจะคลายมือปล่อยช่องเล่นลงครอบ เด็กทำได้ให้ชมเชยทุกครั้ง และให้เด็กได้หยิบรับประทานเองบ้าง

3. เมื่อเด็กทำได้ให้ใส่และหยิบของในแก้วน้ำที่มีขนาดเล็กกว่าครอบ

วิธีการฝึก 1. นำผ้ามาสอดผ่านหน้าอกและผ่านใต้แขนเด็ก ให้ผู้ฝึกออกแรงดึงปลายผ้าทั้ง 2 ข้าง เพื่อพยุงให้เด็กยืนขึ้นตรง ๆ โดยหลังของเด็กเป็นอิสระไม่ได้พิงขาของผู้ฝึก

2. ผู้ฝึกค่อย ๆ ลดการออกแรงดึงผ้าลงเรื่อยเพื่อให้เด็กได้ทรงตัวในการยืนเอง และนำของเล่นมาให้เด็กถือเล่น

วิธีการฝึก 1. เปิดหนังสือที่ละหน้า แล้วชี้ไปที่รูปภาพ พร้อมกับบอกให้เด็กดูตาม และอธิบายภาพต่าง ๆ ให้เด็กฟัง

2. ให้โอกาสเด็กได้จับและพลิกหนังสือเอง หากเด็กไม่ทำให้จับมือเด็กทำ

- ช่วงที่ 2 เป้าหมาย เพื่อให้เด็กสามารถยืนได้เองโดยลำพัง
- อุปกรณ์ 1. เบาะยางผิวเรียบที่ไม่นุ่มเกินไป และมีขนาดใหญ่พอที่เด็กจะเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระ
2. ของเล่นที่เด็กชอบ
- การจัดทำ ให้เด็กยืนโดยผู้ฝึกหันหน้าเข้าหาเด็กและจับมือเด็กไว้
- วิธีการฝึก 1. ให้ผู้ฝึกยืนจับมือเด็กให้อยู่ในท่ายืนเช่นกัน เมื่อเด็กสามารถยืนได้มั่นคงแล้ว ให้ผู้ฝึกค่อย ๆ ปลดปล่อยมือจากเด็กเพื่อให้เด็กได้ทรงตัวและยืนเองนาน 2-3 วินาที
2. ขณะที่ฝึกต้องพูดคุยหรือร้องเพลงเพื่อดึงดูดความสนใจของเด็ก และเตรียมพร้อมที่จะประคองหากเด็กล้มลง
3. ค่อย ๆ ปลดปล่อยมือจากเด็กให้นานขึ้นเรื่อย ๆ

ภาคผนวก ง

ตารางแสดงเวลาการให้โปรแกรมกระตุ้นพัฒนาการ

สัปดาห์ที่	7.30-8.05 น.	8.10-8.45 น.	8.50-9.25 น.	9.50-10.05 น.	13.00-13.35 น.	13.40-14.15 น.	14.20-14.55 น.	15.00-15.35 น.	15.40-16.15 น.	16.20-16.55 น.
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1
3	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2
4	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3
5	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4
6	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5
7	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6
8	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7
9	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8
10	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9

ภาคผนวก จ

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย

1. ภาพเครื่องมือที่ใช้สำหรับทดสอบพัฒนาการเด็ก

2. ภาพเครื่องมือที่ใช้ในการฝึก

ที่ ทม 0309/10121

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

3 ตุลาคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย
เรียน ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนปากเกร็ด
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย

เนื่องด้วย น.ส.สุมาลี ตัญญุตรอง นิสิตชั้นปริญญาโท บัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลของการจัดโปรแกรมกระตุ้นพัฒนาการที่มีต่อพัฒนาการของการอายุ 6 เดือน ในสถานสงเคราะห์" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พรพงษ์ ศิริวรรณบุษย์ และ อาจารย์ ดร.พรพระดี ชลวณิช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการนำเครื่องมือวิจัยมาทดลองกับเด็กที่มีอายุระหว่าง 5 เดือน 15 - 6 เดือน 15 วัน ของสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนปากเกร็ด

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ น.ส.สุมาลี ตัญญุตรอง ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สินี กงสุวรรณ)

ค.ม.บ.บัณฑิตวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. อาจารย์ ดร. พรรณระพี ชลวณิช

ประวัติผู้เขียน

นางสาว สุมาลี ตันทยรรยง เกิดวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2512 จังหวัดกรุงเทพมหานคร
สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลหัวเฉียว
ในปีการศึกษา 2533 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย เมื่อพ.ศ. 2536 ที่อยู่ปัจจุบัน 306/7 ถ. สุทธิสารแยก 1 ห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310
โทรศัพท์ 2778937